

Анотація дисципліни
“Фізична географія материків та океанів”

1. *Назва дисципліни* – “Фізична географія материків і океанів”.
2. *Лектор* – Байназаров Анатолій Михайлович, канд. геогр. наук, доцент
3. *Статус* – нормативний.
4. *Курс* – 2, 3 (4, 5, 6 семестри)
5. *Кількість* – кредитів – 4; академ. годин – 144 (у т.р. лекції – 90, практичні заняття – 54, самостійна робота –).
6. *Попередні умови для вивчення* – Базою при вивченні курсу служать теоретичні знання загальноосвітніх курсів з географії, біології, гідрології, метеорології та кліматології, ландшафтознавства, ґрунтознавства, геоморфології, геології, біогеографії, основ екології, основ фізичної географії та інших природничих дисциплін.
7. *Опис курсу*: **Зміст** курсу заключається у вивченні основних рис розвитку геосфери і планетарної диференціації ландшафтів. **Цілями** курсу є: засвоєння студентами основних особливостей природи материків та океанів. **Структура** курсу – поняття про геосферу. Уявлення про розвиток земної поверхні. Поняття про материки та частини світу. Основи вчення про геосферу. Геологічна історія Землі. Розподіл сонячної енергії і кліматичні пояси. Гідротермічні умови і продуктивність біомаси. Географічні пояси. Секторність географічних поясів. Географічні пояси в океані. Планетарна модель горизонтальної географічної зональності на материках. Вертикальна зональність. Тримірність географічних зон. Межі лісів. Полярна асиметрія і ритміка в розвитку геосфери. Динаміка географічної зональності. Освоєння людиною земної поверхні і зміна природних ландшафтів. Антропогенна модифікація природних ландшафтів. Глобальні проблеми ландшафтної диференціації. Просторово-часова зміна ландшафтів під дією людини. Культурний ландшафт. Основи раціонального природокористування. Глобальні проблеми ландшафтної диференціації. Природа материків та океанів.
8. *Форми та методи навчання* – лекції та практичні роботи, семінари та самостійна робота студентів згідно програми курсу.
9. *Форми організації контролю знань, система оцінювання* – контроль знань здійснюється шляхом тестування за модульно-рейтинговою системою.
10. *Навчально-методичне забезпечення* – методичні рекомендації до виконання практичних робіт; підручники з фізичної географії материків та океанів (російською та українською мовами).
11. *Мова викладання* – українська.
12. *Список рекомендованої літератури*:
 - Будыко М.И. Эволюция Биосферы. Л., 1984.
 - Вальтер Г. Растительность Земного шара. М., 1968-1975, т. 1-3.
 - Власова Т.В. Физическая география материков. Изд-во 3-е. М., 1976, ч. 1-2.
 - Глазовская М.А. Почвы зарубежных стран. И., 1983.
 - Забродская М.П. Факторы пространственной дифференциации материков. На примере Африки. Воронеж, 1983.